

نَسْرِ پُرْسْت

آنور حسین ذریںے

نئر پرسٹ

سکوال — اخواز حسین زیری

دھاپ کال — ۱۹۸۴

کتابت — لطف اللہ کاتب سوریزی پیان

دھاپ ڈائے — تقدیر عام پستقرز

قیمت — ۲۰ روپیہ

دھاپ ٹول حقوق محفوظ دے

” خلوص او اعتبار
پہ نوم ”

اخواز حسین زیری

سرویزہ

میں خوزما ذرہ خدہ دیرشہ یکل غواری، پچھے تول احساسات
اویکنیات م نئے نئے ته کینی۔ کوم چہ ماددے غزلو اونظمونو دیکلو
پہ وخت اویا دھنے نہ پس جس کری۔ خوزہ بہ دا کوشش کوم۔ چہ نبرہ
رانہ اود دک نہ شی۔ او چہ شہ مژوری دی۔ صرف دھغوبارے کئے
شہ اوپتیم۔ او مفہ داچہ پہ دے جھوڑے کئے شامل غزہ اونظمونہ
ما د سکے ۱۹۸۷ء نہ د سکے ۱۹۸۸ء دوران یکل۔ شہ قطعے، ریاعیانے او مرثی
وغیرہ م ہم یکل۔ خوماتہ د اموزونہ نہ بشکاریدہ۔ چہ داھر شہ
یو حائے چاپ کرم۔ دے چدیا ہو د دوئی موضوع شہ دا سے دو۔ یعنی
مذہب او یابیا داچہ دیرزیمات مختص وو۔ زما داھیال دت۔ چہ کہ
ڈونہ وو۔ او پہ ہم دغہ موضوع م نور حم شہ اویکل۔ نویو گلے
بھے چاپ کرم۔ او ترکیم چہ دے مختص و ریاعیانو او نورو ہیزو نو
تعلق دے۔ نوکید ہشی۔ مفہ کیفت او احسان م بیا چوتہ رابیدار
شی۔ دکمو پہ راتلو چہ دوئی مایکل دو۔ او دغہ شان شہ مناسب
شکل اختیار کری۔

او سیو شو خبرے د دے یجموئے د ترتیب بارے کئے۔ او مفہ
داچہ د ہیلو نہ مخینتے ماھنے اونظمونہ او غزہ ورکری۔ پہ کمو کنچہ
یو خامن قسمہ ردماف تاشپت تو رو شین ونو حاوی شوئے۔ او ہم دا

صفہ غزہ اونظمونہ دی۔ کوم چہ ذمہ ڈرونہ د ریکسٹو محو پشودتہ
کوئی۔ پہ منع اور یا پہ آخر کنہ ما بیا ہنہ غزہ وغیرہ ورکری۔ پہ کمو
کنچہ دا خیز پہ کیہ و شوئے۔

ھے خو دیرو غزلو اوننظمونو سرہ ما چائے او دیکلو تاریخ
ورکری۔ او داچہ د لحاظ سرہ ہم خدہ نہ شہ ترتیب مکن وو۔
خو ما تہ دا بل شان بنتہ لیکیدہ۔ یعنی دروماف تاش مطابق۔ د نوس و
مومنو عاتو پہ خوازہ ہے ہم دیو کم رانگلیم۔ او خامن کریا تاریخ نتوں
تہ خوزما داول نہ شہ یحال نہ وو۔ دا خوزما دیو دیر گران دوست
غواص و دیچہ زکا کلہ دا نظمونہ او غزہ چاپ کوم۔ توچہ تاریخ نتوں
ضرور ورکرم۔ ہم د خلیو ورگئے پس ما د صفو د خواص یحال سائی۔ او د
کمو غزلو دیکچہ راتہ شہ صحیب و ختوں ہے یاد نہ وو۔ نو دیک کال م
ورکری۔ نن پہ دے خبرک زما زر کا دیر مطمئن دے۔ چہ کم از کم دھغو
دا خواص خو م پو ما کرو۔

او آخری خبرہ داچہ ذکا د خلیو صفو تولو ملکو، چاچہ زما پد دے
ہر خدہ کئے حوصلہ افزائی کری۔ او زما شہ اصلاح کری۔ او د لحاظ سرہ
زم استاذان دی۔ ذریکا د اخلاصہ شکریہ او کوم۔

ذکا د خلیو صفو دوستانو ہم ذریکا د اخلاصہ شکریہ او کوم۔ چاچہ
دخل یا زما ذریکا دیار کا زما تہ داھر شہ پہ مختلف موقع او ریدی۔ بیا

پہ تیرہ د دطف اللہ کاتب چاچہ د کتابت کار پہ د را اخلاص اوحوصلہ سرتہ او رسو۔

او پہ خنڈ مایونو کنچے زما د رسم احتض پہ لحاظ سرہ اصلیہ ہم کری دہ۔ من کوم۔

انور حسین زرین

سلسلہ (ملاتکشہ)

۶۴۰-۴۲۰

نپوست

انتظار دسته سترے
هر اقرار د د رامتو

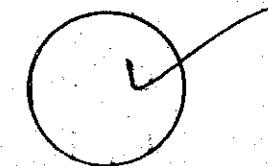
ستا په عشق کئے م زرہ رانے
اویںکه اوینکه په بندرو

شپه او ورخ یو وسوس
یم په غریو د تھایی

دوارہ سترگے م شوئے اوچے
په احساس د حبادائی

پیښو (پیښو یونیورسٹی)

۵-۱۰-۸۵

په قسم د تورو شپو
په یادونو ییونو

په دے سوو احساسونو
په ده ڦو بیلو ولولو

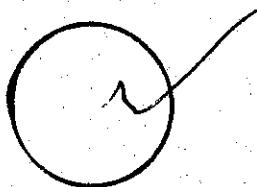
تودتمونه راخواره شی
په ارمان د دلیدو

ھنافي ڏونڊون م تیر کرو
یو په تاؤ د سرو لمبو

لیونے شومنہ دھان سرہ لگا یم
داد ھان خبرے ھان تھخلہ وایم

چھہ ھینہ غرق لک ماننہ شی ڈان اوئیکے
دایہ ڈان باندے میں یم کہ پوچھتا یم

کہ ھزار ھلہ فناشوم ستاپہ عشو کیے
داشیکلر چھ ستانہ بہ جُدا یم

تہ ما پورتہ لتمو چہ پہ شاگورت
را شہ ستاپہ انتظار یمہ زکہ دایم

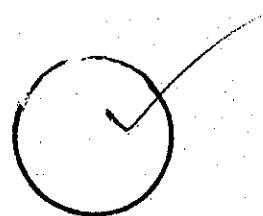
بن یوتھے چہ احساس رانہ رانہ کے
نور دوارکا عالم واقع چہ پہ غلام

دا سے مہ وایہ کہ دامینہ رسوا شی
زکہ بہ ولے چاٹہ وايم چہ ڈچا یم

دا سے مہ وایہ کہ ستاٹھے جدا شوم
تہ زما او زکہ خوستا د وجود ساہ یم

تہ لہ ما مہ خفہ کینہ تو دبڑا
زکہ لہ تانہ خفہ نہ یہ پغلایم

تھریوست

لاس د مینے در کوم
لاس د مینے به را کے
زه بہ تانہ خفہ کوم
تہ بہ ما نہ خفہ کے

د وختونو پہ تیرہ بکھے
کہ جدا شو دیو بلہ
زه بہ تانہ هسیروم
تہ بہ ما نہ هسیروے

زه د عشق لہ حصرہ رازہ خبردار یم
تہ بہ ولے زمانہ پچہ زئاستا یم

تہ ما ولے یو ہے د مرگ د سوری
خاورے شو چہ د عشق بکھے لہ پخوا یم

زه دا درست جہان ھم ستا پہ ستر کو گورم
دا وفا دا کہ د لبرہ پہ خطایم

پارہ چنار ۸۵ - ۳ - ۲۳

خه داعشق خيرے هے
په بدل رنگ شی بیا په ژبہ
زه بہ تا په پوهوم
تہ بہ ما په پوهوم

که خوک شک درته په زرہ که
خه ده باک هے فطرت لد
زه بک تا په خبروم
تہ بہ ما په خبر ومه

که داغونه کری هر خوره
شوک زموږ په لمن پوره
زه پروا بدئه نه کوم
تہ پروا به نه کوئے

له از له خه رواج دے
خه داعشق د مغلونو
زه بہ تا نه دنخوم
تہ بہ ما نه دنخوم

د فراق خبره چرانه
چه جُدا نه شه له مانه
که نه لار بہ د سارم
ياره لار بہ د م ساره

تیول غمونه د رابارکه
چوره خنک نه قبلوم
دا سے چیال بہ د ساتم
دا سے چیال بہ د م ساتم

بے لہ تا دی ذما خوک
بے لہ ما دی دتا خوک
نو د بھ خوک نہ چلوم
نو ر بھ خوک نہ چلوم

کہ لہ تا شوم خفہ ہے
یا لہ ما شوہ خفہ ہے
ذہ بھ تا پخلا کوم
تہ بھ ما پخلا کوہ

ذہ دسترگو کبھی درگورم
تم م سترگو کبھی راگورہ
ذہ لہ تا نے اروم
تہ لہ ما بھ نے اروہ

پیسیور (پیپر و ریونیورستی)

یوارمان م پیدا شوئے دے پہ زیرہ کبھی
چہ م خوب شی نہ پہ سترگو نہ لیمہ کبھی

چہ م ہروخت ہفہ هفہ پہ خلہ وی
دا پہ خوڈ کبھی یم ملکرو کہ نشہ کبھی

بیا حرام شہ کہ م سترگو وے در غلے
چہ نے رانے تصوّر پہ تورہ پیٹھے کبھی

نورپرست ژوند زما احسان زپلے نڈوی
اوسمی مینه ده ملکرئے ولوله بکتے

چا به باخ د مینے کل شی لومے نہ ده
داحسان قاصدئے رانچ په شپه بکتے

پیښور پیښور دیویسٹی

۲۴-۶-۲۳

په وصال د دوارو سترگنوئے
توده شپه راته غرمہ شی
دائے خیال وی که هفه وی
چه دواریه رابشکارا شی

په سُرور دیا، د مینے
رم لحظه لحظه نغمہ شی
غلى غلى چه راگ سوری
تن وجدان رم لانشه شی

چک پک خنگ دبکلی یار
احساسونه م لمبه شی
نه پوھینم چه یم چرتہ
دغه موش هواس م خه شی

اوپنکے وینے م بھینی
چه یادونه را په زرہ شی
ن ملکرے دستیروم
یاد ڈیارنہ دھنوپنہ شی

کله کله په تیرو کنہ
چه تصویرئے دابنکارا شی
تن وحات م ورثہ دوارہ
دوصال په ندارا شی

نه آیار به چرے راشی
نه به صبر ددے زرہ شی
دادِ عشق قصہ تمامہ
د ذریں به زس پک خه شی

ویز عبد (ذریعی یونیورسٹی)

۱۱-۴-۸۶

ڦوند خود ڙوند ون د پاره ھان تیارول وی
دالکه ٿرلاه، په ڀند اخْلَه ورکول وی

داشی په عمل کئي، لکه ٿبنک دزرگي وينه
خونخوند چه ڏکونو له چل زرونو خوريند لو

آغه په معني کيئي، د ڙوند ھلندا نقطه شى
خو ڏاچه ستا د پاره د ازغويه شوکوتلل وی

احسان د ینتے ٿه وئي یونسنه وئي د ھمار
په لاره د ڊفا ڪيئه، ڏچل ھانه ورکيدل وئي

ڏاچه ۾ روانے په ڦئي او بنيڪ شيه او ورخ وئي
غم نه وئي ملگرو، داريادونه ڇا خيل وئي

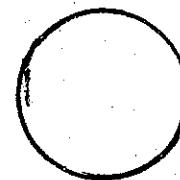
اوکو رک خلوص مو زموبن ینتهي ايدي گري
اوسي که موپن نه ڀي داستانو به موتل وئي

پيښورد (پيښور و ميونيوستي)

۲۳ - ۸۴

و سے ٹے ز کا غوارہ م چہ دلبرہ
تل په خنگ کئے درسرہ وے
یو لحظہ دھم لہ سترکو
چہ آشنا ز کا پناہ نہ وے

لکھ ھے ڈلوے
نوشبوئی لہ دے راتلا
ذ کا شبتم وے دسحرے
پہ گلشن د وریدے

و سے ٹے ماسرکہ چہ حکم وے
مالہ تا قربانو نے
چہ پہ ستا زرہ خوشحالیں
کہ وے زهر فوما خبکا

فوافسوس دے چہ دلبرہ
دادنیا دبیتمن ہائے دے
داخوانہ ذرونہ جدا کری
د ا ذریعہ د چاؤ دن ہائے دے

د ہر خوب نظر د پارہ
د ازغو په خوکو تلک وی
پہ معنی کئے یو کیدل
دلته ھان فنا گول وی

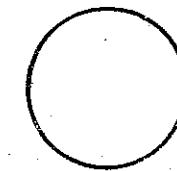
پیسوور (پیپرسور یونیورسٹی)

۳ - ۹ - ۸۴

دوہ ساعتہ ژوند بہ دینا وی یابہ نہ وی
بنہ دہ چہ راغونہم ملن ترے پہ چادا

ستانہ خوزما یوہ ذرہ هم کملہ تشته
لویہ حقہ بکلہ خوزما پاتے لہ دینا دہ

ما سوچ استوکنہ پہ ژوند بہ قضا دہ
ھفت شبیہہ ستا خلومن او د وفا دہ

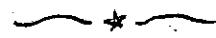

شکه کہ دینا پہ سترگو لبم ہن ناوے
ما لوا احترم زمانم ز ما ٹرا دہ

ذکہ بہ ستا پہ طمع پہ دینا ہم پہ عقایم
زیاد شکه پہ تادغہ زما پھل شرم چادا

پیشور (پیشور یونیورسٹی)

۴۳ - ۷ - ۸۴

وئے خدائے مه که چہ ستر کے
پہ بدل لور بیه اروم زه
چہ پہ ستا زرکا ذھیرینی
مرگ دراشی چھٹے کوم زه

بے له تانہ دزره سرہ
پہ دنیا به خہ کوم زه
آسخ د چرسے نہ شی
چہ بہ تاخفہ کوم زه

ستا دھر نظر دیارہ
پہ اذغو دلہ راحم زه
وئے دا حق دیا کے ہینہ
دزره سرہ ادا کوم زه

دوفا هفہ لوظوته
بہ آشنا خنگ ھیروم زه
ملکہ باد بہ خلہ لارے
وئے وے بدلوم زه

لہ دنیا بہ غلاغا
وئے زرہ کنے دساتم زه
تصور د داسرا دی
کہ لمحتہ د ھیروم زه

پیښور

(پیښور یونیورسٹی)

۱۹۸۴

داسته د نخ وارو، بیاچه راسکار کانه شوئے
مات د سکرو لوطنونه پل، تینگه په وعدنه شوئے

حکم

شنهکه په حفل بکې ستا، راند د محبت ساتم
څوکه تل په زړه کړم مئ، چرے راپه خله نه شوئے

ماخو انتظار د چا، تللو د مودو کرو خو
اے د صبا ستوريه، ته ولے اوډه نه شوئے

چاوے له یو زړه نه چه، لاره وک بل زړه ته حی
ته خویو زړه آشنا، په غم زماخنه نه شوئے

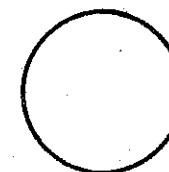
ماډ هم اړمان چرے، یه ژوند باندې اونه کرو بیا
ته چه د زړه سره سم، په د الکه راسره نه شوئے

فارسته کالج پیښور

۲۲ - ۴ - ۸۲

ذَكَرْ خبرِ یمه دلبره
یوک و رحْ به دا بسے راشی
دا زما اوستا لاسونه
به ټول حمرله جُداشی

لَهْ هر خوا به دغْم دکے
تک توئے لړئے راشی
داجهان به په ما تنگ
هم په تا تنگه دنياشی

تَهْ بَهْ غَوارَهْ هَخَهْ وَخَتِ
دَوْفَا وَعَدَهْ لَهْ مَانَه
زَكَّا بَهْ غَوارَمْ هَخَهْ وَخَتِ
دَوْفَا وَعَدَهْ لَهْ تَائَنَه

خَوَافِسُوسِ دَهْ چَهَلَهْ غَمَه
بَهْ تَهْ هَيْثَهْ وَيَلَهْ نَهَشَه
نوَى سَوَى احَاسِنَه
بَهْ آشَنَا خَوَدَلَهْ نَهَشَه

ذَكَرْ بَهْ هَمْ لَهْ دَيرَهْ غَمَه
درَستَهْ هَيْثَهْ وَيَلَانَهْ شَمَه
دَغَمَهْ دَكَهْ سَتَرَهْ پَورَتَه
سَتَاپَهْ لَورَنَيَوَلَهْ نَهَشَمَه

تابه غم اوسي له چانه
دا سے زرہ به ديريني
تير وختونه به قول واره
درته سترکو کنه غرينى

دا سے زرہ به هم له غمه
لکه بت وي دم ختل
نا خبره د جهانه
د چل چانه لرے تله

ته به مالره را شبيا
خورا تلا به بيا نه شه
د هجران آسراه اورونه
به په زور وژل نه شه

که ته غواصه چه ما هيرکوئه
زه له تابه نه هيرينم
د فوائق په سوره شپو کنه
به د سترکو کنه حيلينم

زه خيريم زه پوهينم
نه به ما پسے ڙيزينه
لکه ڦل وھل ونه
به ته ما پسے ُعزيزينه

غله غله دنيا نه
به دشپه سورو ته گوره
وراندے وراندے په تسو کنه
به د زکيم په هر لوره

داسے زَهَ بَهْ هَمْ لَهْ حَجَرَة
سوئے سوئے پَهْ سَرَأُورَ
تلَهْ خوا دَلِيوبُونَ بَكَنَ
كلَهْ سَرَهْ سَتَرَكَ نَسَكُونَ

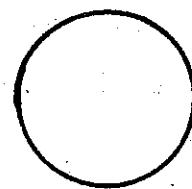
دَفَطَرَتْ خَنْ جَبَرُورَه
ذَكَّا بَهْ سَتَآپَهْ غَمْ بَكَنَهْ ذَارَمَ
دَفَوَاقَ دَتَورَ تَمَسُونَوَه
بَهْ لَيَدَنَهْ دَتَأْغَوَارَمَ

کَهْ دَا وَالَّهَ آسَما نَوَتَه
يَا عَالَمُونَهْ رَاسَرَهْ وَيَ
خَوَبِيَا بَهْ دَيَوَهْ بَلَهْ
بلَ مَرَحَمَ بَهْ زَمَونَهَ وَيَ

پِيَبَسُورَ دِيَبَسُورَ يُونِيُورَسِتِيَ

راشَهْ خوا بَكَنَهْ ذَمَاكِينَه
همَ دَا وَختَ دَشَفُولَ دَتَ
هَسِرَوَهْ دَكَيَلَ دَارَهَ
پَهْ سَفَرَ دَرَنَهْ آشَنَهْ دَتَ

بِيَا بَهْ وَائَهْ اَرْمَافَ دَوَ
زَمَانَكَلَهْ غَمْ زَمَلَهْ
غَمْ لَرَلَهْ سَوَادَقَ دَوَ
زَمَانَكَلَهْ غَمْ زَمَلَهْ

داجه تالرہ سپری دی
داجه تالرہ کھلونه
دا به واریک بیادلبرہ
شی ملال زرہ لہ داغونہ

داجه هر طرف د گورہ
نوشالئی دی او سازونہ
جہ د زکنه یم په خنگ
سیزرا داسوی یادونہ

داجه کھلونه چہ ته مکورہ
دا زموں په مینہ بنائی
داسرونه په هر نورے
دا زموں کا زرونہ واقع

داجه اس د مازیکرے
دمار غانو په ٹنکل کئے
دے زمون دیسے استاذے
دستی مو په گومکل کئے

چہ پوښتے له د راشی
په طوفان او یا په ڈل کئے
نه بہ نوک درته بیا کیندی
سرہ کھلونه په اوربل کئے

که هر خو بیا میته غواصے
بیا خوبے خشکے حیکر کئے
داسرور د ڈونداں د بیا
ھرے نہ راجی په سر کئے

دا ذمونن مینه پیدا کړي
چه د اخوند وی شواخون کېښه
دا ذمونن مینه پیدا کړي
چه د اخوند وی په جنون کېښه

چه دوکا خوند زړونه یونه شی
معنی نه را هی ڙوںدون کېښه
احساسات وی لسوی سلوی
چه مئے قرار دی په ترون کېښه

دغه ھان به زمانه وی
کله مسل په نخو ژاره
سوئے ھان به زمانه وی
تمایشه به چا غواړه

زړه به خوره می په غم د
چه وفا سره جنا ده
څوک ملګرے به دنه وی
نود غرضه چه دنیا ده

پیښور (پیښور یونیورسٹی)

۲۵-۱-۱۴

راشی نکھ زول چه په آسمان کئے یو بینا وی
دا سے رم خاطر دھلہ کله په جفا وی

ستاھرہ خبر کله تاھنہ شی چہ اوشی
ز کہ یم چہ اختہ رم زرہ لہ مریپه سودا وی

چرتہ چہ دو کنه په خندام په خوایرشی
وینم تصور کئے مروارچہ یار لہ ما وی

سم دمازیگرے چہ دیاد لیے دراشی
ساہ رم دوبہ دوبہ وايم چرتہ به آشنا وی

۱۵ سے رم زرہ خور دے چہ جدایے دز پسرہ
خاندی پہ ظاہرہ پت دنتہ په غوغاؤی

پیسیور روپیسیور یونیورسٹی

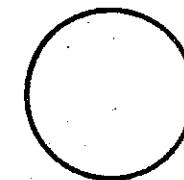
۲۴ - ۲ - ۸۴

— * —

نَهْ كَهْ زَمَانَهْ شَوَهْ
دَادِنَا بَهْ بِيَا وِيجَارَهْ شَيْ

خَادِرَهْ بَهْ بِيَهْ زَرَهْ كَبَشْ
أَرْمَانَوَنَهْ زَمَانَهْ وَارَهْ شَيْ

نَهْ بَهْ دَاسِپَرَهْ لَهْ
نَهْ دَاهْ كَلُونَهْ وَيْ

نَهْ بَهْ بَعْنَوَرَهْ كَهَانَ
نَهْ دَبَلَلُوْ آوازَوَنَهْ وَيْ

نَهْ بَهْ دَاهْ نَفَهْ
نَهْ دَاهْ سُرَوَنَهْ وَيْ

وَرَكَهْ خُوشَالَهْ بَهْ شَيْ
هَرَلُورَهْ بَهْ دِيرَوَنَهْ وَيْ

دَادِنَا (بِيَسِبُورِيُونِيُورِسِي)

۸۵ - ۸ - ۲۰۰۰

چه کلہ نہے ذرہ نوبیبی زما
یادونہ ستاپہ ذرہ درینہ زما

مانہ پردا محبوبے خلہ لہ کوہ
ھے خوہم سترکے شرمیبی زما

ستادے کچے میٹے قدر رانے
اوسر چہ ظلموتہ پہ ذرہ کیڈی زما

لاپہ فراق بکھرے زیارات شو عمر
چھے لہ تانہ نہ تیرینبی زما
(کوھاٹ)

شیعے داتہ جو بینی
دیسیوبدمئی پہ پلوشو کئے

بیا یادوںہ د راغلی
ذریوی رم تورو شیو کئے

ایله پوھ شوم پہ فراق کئے
بنہ دم حاورے د پہ پیتو کئے

ژوندون خلہ بس انتظار شو
د فراق پہ سرو ملبو کئے

دایم دغه ده چه لاره
ساه م راشی په سلکو کنه

ستاپه عشقه کنه م زړه رانه
اوښه دینه په کلو کنه

که هرڅو ټه لټرومه
په جامونو میکدو کنه

آغه سر د سروز نشته
په سازو نو او نغمو کنه

پیښور (زړجی یونیورسٹي)

۹-۱-۸۴

غلاغل د اسے راشی دزره کورته
که غل د غلا دپاره پُردی کورته

چه خمه غواړم هغه اوکړي بند خله م
 حاجت نه لرم په عشقه کنه شروشورته

یو سور، یوه نشه، یوه بسکلا وی
چه دا ځان کله د ځان ټغه شي پورته

دغه کار زما داعشق خه نوئے نه و
خه حاجت وو په ماخوار پور دے شور ته

آخربیله م دینا شوہ له دینا نه
چه خبر که دوفا لارہ پیغور ته

چه م فی دعاشقی نخونه زیر که
ته بہ فی نیسے دلبرہ د چالور ته

(پیغمبر)

۲۱۹۸۳

بیا د مینے شراب راوہ
راشہ ستگے په ماسرے کہ

راشہ راشہ بیا م پیبدہ
په چل یاد م یونے کہ

زما مر احساس د مینے
بیا په یو نظر ڈوندے کہ

تیر و ختوونہ را پہ زرۂ کہ
دبُّلا بِلے ملے کہ

چہ م خوب و قرار راشی
دا شہ ورکے شوکرستے کہ

پیسبورڈ پیسبورڈ یونیورسٹی

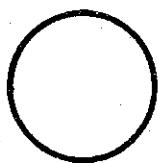
۱-۸-۸۴

دا زما زرۂ ستا پہ عشق بکھنے دم ختنے
لکھ تند رچہ وی نمر ہے نیو لے

دا زما مینہ بھکل گئی منونہ شی؟
ما دالیٰ دکلر چالرہ ساتا

دا جولتی دبُّکلوا بَلکلوا ارمانسو
لوئے درتے لک دنیا م ورلے ورلے

داجه غلی راته واره په سخن دی
ما ھکلو نو ته دکل تفہ سپردے

دا زما خالم داونکو دائی شو
دا زما ستکے په وار به بھیدے

دا زما شوندے بھ جوڑہ ختدا نه که
کڑرا په وار زما وے زیبیدے

پس له دئے بھ زما ویر په تمنا وی
نمه خوا مینه زما شو وله وله

په دنیا نه لہ ما ھن جدا کری
داجه تیز زما په خواشو گلے

ذرہ نه اخلي پیوند شنی بے گردا
چه دسایم ستا بیزو غشو دیشتلے

ولے ولے بھ زما زر کے ملال دی
دم په دم چه د احی تصور بُنکا

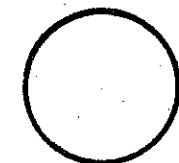
زکله تانه خفه نه یم که ته وانے
دا په دوارو ستگو رانے ستا بیلے

پیشہ ریسبرڈیونیورسٹی

۱۴-۴-۸۴

یوہ نویه حادثے ده
یوہ ستھے سلسلہ ده
نوچہ تیر دچاپہ یادشی
ژوند سرور دے یو نعمہ ده

ماتھے یادشی دا خیال وونه
ذما داسے اول نئے وو
نوچہ هر طرف تھے گھوڑم
پیه هر لور خیرہ خورہ ده

زلا منم چہ زکا بے کورہ
بے درکہ د محرا یم
خو دایو احسان دینے
زمائویہ اشانتہ ده

درسمونو دا بندوستہ
ذما لارہ نیو ہئے نئے شی
زکا بے تا لرہ درخشم
دا رم تاسرة و مدد کا ده

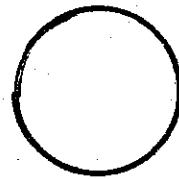
کہ هر خورم زرکا ذھین دے
یو ذرا رم پروا نشته
زکا ہم مست د چاپہ مینہ
کہ د کال ہرہ لحظہ دکا

که ٹے ذا لہ تاجِ دا کرم
در پک درتے په نو غما کرم
نه په چلہ برخہ ژاہم
نه لہ چا م خٹھ کلہ دہ

کلم

پیغمبر دزجی یونیورسٹی

۱۹۸۶ء

ھسپتے نھیں دی پہ تودہ خبرہ اونکیا
ماخو پہ حفل کئے ستا ھفہ خبرہ اونکیا

اوہ دو لے ماں پے بل لوری اروے نی
ھم سا اسرار کولو ما بنکارہ خبرہ اونکیا

وخت ووچہ فطرت بدھمہ منے سوسراخت
ستو رو بہ دماں پہ شپہ پہ خبرہ اونکیا

ماونے میدنے تدبیه نن اووايشه شوک نه راچی
دا سرم ساقی نه په بهانه خبره اوکره

تاچ پیغام یور و هنگ سکل آئینه کاسته
دا خود رسیاره په موقع خبره اوکره

عشق کنے، او بیاره داغیارو سند
دا په لوییه خله دشنه ورہ خبره اوکره

پیپنور (زرع یونیورسٹی)

۲۹-۵-۸۷

ما ورته ویل دزھرو دکھ ده
ستا به هم حواف دزھرو دکھ شی

شہ چه په تاگران دی
داد هن قربانی غواری
حان خاوره کول
دا صفتونه لیسو غواری
ذور سرے لاخه
دا قوتونه ایماق غواری
بویه حوصله سکه
اسدان دا اسمانی غواری

وئے مه وایہ آشنا یادا سے مه وایہ
خُلّ چہ دپه زیرا دی هم ھفہ وایہ

وئے زوس لرم پروان لرم
خوئی سکه دساز لرم
وئے لویہ حوصلہ زما
داس م همه ساز لرم
وئے خُلّ وی ھفہ میتہ
چھاصلتے لايو ٹان نہ وی
ھکورا پہ یاری بنت سوال
دھان او دجانان نہ وی
وئے مینہ بکتے فنا ھکورا
فتا دعام پہ شان نہ وی
پل لری منطق سکه
تاوان پکنی تاوان نہ وی

وئے مه وایہ آشنا یادا سے مه وایہ
خُلّ چہ دپه زیرا دی هم ھفہ وایہ

پیښور

٩ - ٤ - ٨٥

زَهْ خُوبِه روغ نیت ترمه نھر خلّ توہ اوکرمه
شَهْ اوکریم زاھدہ چہ خفہ شم نشہ اوکرمه

م حَانِ رِم دجَانَان دے چہِ م حَانِ دے
خُلگہ بہ دھانہ زَهْ پُلِ حَان تہ کلہ اوکرمه

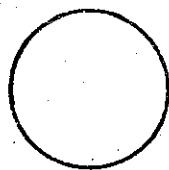
اوری خوبیں داچہ لاما شومونہ پو صیری بھے
خوکہ ورتہ زَهْ دسوئڑہ رِم قمہ اوکرمه

زکھوپه دئے پوهيم چه رواناروا خه وئخو
ستاد زرہ دپاره چل ضمیر ته بھانه او کیه

دابه زماوس نه وی چھ زکه ترے نه زرہ صبر کم
ھے پد کولوگنی ثوحل وعدہ او کرمہ

پیتبور (زری یونیورسٹی)

۲۴-۵-۸۶

یا م استھان اخلى
یا راسته چھلہ کوي
کله چھ آشنا راسته
بیا د چا قصبه کوي

ماته په خندا گنه دا
ماته چھ دا "نه" کوي
پوهه شم شرمینی دا
ماته زرہ گنه "نه" کوي

کله چه خفه شی ۱۰
بیارا ته بس هن کوی
دوا رہ ستر کے بنکتہ کری
سر په ذنگا نہ کوی

پتہ دبڑو لاندے چہ
۱۰ راتہ کاتہ کوی
یا چہ ستر کے وا روی
پورتہ لاس په خُلہ کوی
پوھ شوم جادو نہ کوی
نو ۱۰ م په زرہ خہ کوی

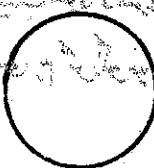
پیشیور (پیشیور یو یورستی)

۱۰ - ۸۵

کله دعا فل دمنا حاس م رایبدار کری
بیام په بادہ دیس وختونو پر خمار کری

کله داقطرت چہ په چا سود رنیکسو کری
دنہ تصویر لئے خور و زلفو یکنے ایسا ر کری

راکه ساق راکه شن بہ ختمہ تر صخ چہ
حوش حواس م دوارہ تابدہ بے اختیار کری

تَهْ دَالْوَتْوَيْكَ نَظَرْ أُوكْرَى لَهْ بَشِّيَوْتَهْ خَوْ
مَاتَهْ ثُوبَلْ ثُوبَلْ اَرْمَانْوَنْهِمْ رَأْيَارْ كَرْبَى

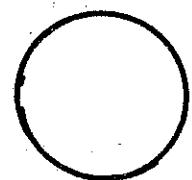
يَارِچَهْ دَرْقِيْبَ سَرَهْ دَسَرْ وَكَلْوَبَهْ سَيْلَ حَىْ
ثَهْ پَهْ نَاتِسِيْمَ كَرْنَكَوْتَهْ كَزَارْ كَرْبَى

عَقْلَهْ تَهْ دِسْ دَاهِچَهْ وَسَوْسَهْ دَحَانَ سَرَهْ سَاهَةْ
زَرَهْ نَادِيْوَهْ تَهْ دَاهِچَهْ بَهْ هَسَيْهْ اَسْتَلَارْ كَرْبَى

حَسَنَهْ جَوَهْ بَهْ تَاهِمْ كَعَشَقْ شَوَهْ دَهْ
لَرَهْ تَهْ دَهْ زَرَبَهْ نَامَهْ تَاهِمْ بَهْ دَارْ كَرْبَى

پَيْنَدَرْ (زَدِيْجِيْ يُونِيْورِسِتَى)

۲۶-۵-۸۷

وَهَهْ تَهْ پَهْ سَرَهْ دَغَرَهْ
يَا يَوَاهَهْ پَهْ بِيَابَانَ تَهْ

بَلَكَارِيْ سَوَهْ دَوْغَرَنَ تَهْ
سَوَهْ سَوَهْ پَهْ نَيرَانَ تَهْ

هَيْتَهْ پَهْ روْ دَپَوَهْ تَهْ شَوَمْ
چَهْ لَهْ زَرَهْ كَهْ پَهْ خَفَلَانَ تَهْ

پوہ په لام دُنیا بُلے نے
کہ داھے ته دُجان نے

خائی نعم دیجور یا نشته
چہ په غم کئے شادومان نے

لہ سُور کہ په ارمان نے
تل په اور یا په طوفان نے

لہ ما لوئے لوئے وے
په تیرو کئے په اویان نے

دا دستیند بہ غارہ دے
تجے تے تجے د کارداون نے

ما وے مینه مینه نشے
بس په دے رم ذرہ ذریبی

له هر چاٹنے لوئے لوئے
دانگی گانو تو ه عُز بیدی

درسمُونو په سیلاں
آدمانو نہ رم دوبیبی

دا از خی از غنی و خشونت
ورٹے شپے دی چہ تیریبی

پیپنبو (پیپنور میورستی)

۵-۱۲-۸۵

ھر لوری چه تیارہ شی
و سئے تھے راتھ بنسکارہ شے
داخلنگہ بے لہ مانندہ
چپک ھان لرہ شغلہ شے

احساس د ونا سنہ وری
و سئے خومرا بے پروادے
و سئے سود د چا د مین
چل ٹنگ کله پہ جا دے

زہم په تو رو شپو کبھے
ماوے رنگینی دیں
وسواس یم دخہ واٹی
داتا یونتی دیں

تھنے لہ ما پناہ کری
داستا لاسونٹھ دوارہ
ارمان دے چھ پراتھ وے
تل تل زما پھ غایہ

احوال ڈ کیفیت دے
ھر حل د ڈ وفا دے
احوال ڈ کیفیت یم
خنک اُوایہ آشنا دے

و سے پوہشومہ ڈوندوں کئے
بی مفعہ خویو ٹکاہ وی
داستر کے ڈزمیستا
او ۱۰۱ ستا ٹرنا پہ لار وی

پینبور (پینبور یونیورسٹی)

کام ۸۷ء تا ۱۸۹۳ء

ذروہ لری چواری زماں یو اسٹے پہ بادوڑا رائی
او بندیہ ذاحدہ کوم طرف تھے میکدہ رائی

مایہ چوتھیستا نوندھے وارہ بھانہ رائی
ٹھے چہ رم پہ زرہ وی آئیہ خلہ رائی

صلہ کہے تانہ دبل چا شومہ
تامہ خوبن سے وسوہ رائی

بیا چه ناصحہ قصّه اونہ کرے
وق چہ لہ زرہ وی پہ زرہ نہ راجی

زرہ خود غہ زرہ ووچہ سایورلو
نورہ د لہ ما چھلہ پہ خہ راجی

لہم

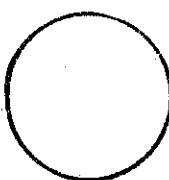
دابہ زموں زر وونہ لہ یوبیلہ مارہ شوی وی
مینہ کتے میں نو گنی والہ پہ وعدہ راجی

پیپلور (ڈسکی یونیورسٹی)

۲۹-۵-۸۴

دا پوس خولہ ما اوکہ ستا پہ غم بیہ ما خومہ
تو دے او بیک تو دے کری

تہ چہ دا خبرہ زیادے چہ ماستا لارے سارے
تہ چہ دا خبرہ زیادے چہ ما دین حیر یادوئے
نو زخونہ م نہ کو دے وا در دو نہ م نہ کو رے
چہ دا او بیک م روائے وا رو دو نہ م نہ کو رے

لہم

دنه سترگے که ماجاته یو ذرہ وی اروٹی
دنه سترگے که ماجاته یو ذرہ وی غروٹی
هرہ یوہ زہ متم د ھویوہ صم نہ منے رم
هرہ یوہ قبیلوم د ھرہ یوہ ددکوئے رم

د بھار په رنگیسو کشے ستایادونہ راسرة وو
د فراق په توہ و پشوکنے ستا غمنونہ راسرة وو
په دسے سترگو کشنے مکورہ ستایادونہ په کشنے بنکاری
د فراق هفہ گل ولہ ارمانوں په کشنے بنکاری
د اپوسن حولہ ما اوکھے

بھریت کلاش (چتال)

۱۴-۵-۸۴

دیزے زرہ ته راشی لارے چوشی بیا شہ شی
ستا عکنی آشنا لہ مایوہ خبرہ نہ شی

شوق دیدرم درولی ستادرتہ بیاراسو شم
بی داندینہ چہ بیکلایاربہ م خفہ شی

تہ وائے آشنا چہ زما مینہ په بدل دہ
رانغا یو حمل ته چہ داستا لارہ کا تہ شی

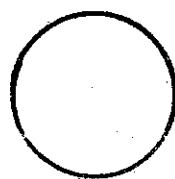
خنگ په ستاخنه شمہ دا خه نادواوائے
ستا د عشق په لاس د ستر کوتور د زما او بُشی

حال د رمانو تو ز ما خه وی ستا په عشق کېتے
راشی په هن او بِنکِ خُنے او سوزی و راته شی

پیپلپور (پیپلپور یونیورسٹی)

۱۴ - ۲ - ۸۲

— * —

و میئے دا سے که او نہ شی
ذژو نداون معنی به خه شی

دغه لاره د منزل بہ
راته گوانه شی او بَدَه شی

ارمانو نہ بہ په زرہ کېتے
زمونب خاورے شی ایرہ شی

ما دے ستاد مینے دک زرک
دیپورٹه خفہ نہشی

ددسواں په لمن سے
داحاس غشی حتیرہ شی

چہ زرک دک وی له خلوصہ
حوصلہ لاور سرہ شی

لرے نہ دک دیرہ زربہ
رنایا داتورہ شبہ شی
پینور (پیسپور یونیورسٹی)

۲۴-۱-۸۶

زما دیاری ذلفے خورے خوبیتے دی
سترکے دیارم خمارتے خوبیتے دی

دینیتے شپے رالہ آشتام راجھی
خکھ دشپے زما تیرتے خوبیتے دی

دچا دسر و شوینہ و شرابرم خبکلی
زما دعشق وارکانے خوبیتے دی

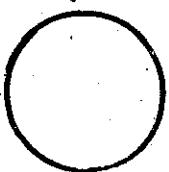
و رکو ہے ذرہ دخنه دک مکر حوم
د ما شوم ذرہ دخم قفٹے خوبی دی

بے لہ تاچہ په ما نہ تیرین جی
زما دڑوتن ضعہ لجھ خوبی دی

بلکہ بہ خنگہ ستر کے وار و مہ
چہ رم دیار پہ در سجدہ خوبی دی

شہ پہ جوان بکتہ م حال بہ شنی
شہ دو صال شے رم او بردے خوبی دی

(کوھاٹ)
۲۱۹۶۴

لوہ نہ دہ زر بہ راشی
چہ بہ ستا دزلفو لاندے
زماخوب زما قیام وی

بیا پہ چلہ بہ دروایم
د اچہ دوم ڈرولے
ستا لہ خنگہ زما بیارہ
دا چا دوم جدا کرے

بیا ذمونب بہ یوہ لاروی

نه بې خم د تهائی وي
نه بې زړه ستانا قرار وي

نه بې خم د حبذايۍ وي
نه بې خم زما د خوار وي

نه بې خم د رسوايۍ وي
نه بې یړه د اغیار وي

دا زما دواله لاسوته
به بیا ستاد غاره هار وي

پیشور (پیشور یونیورسٹی)

۱۹۸۱

چه کله کله ز لفه راخور کړي ز کا پوهینم
دا زړه رم ارسه کړي ز کا پوهینم

ھر چم تصویر کېنے د یارمه نه رم تېرباسی
غلى خلی راشی اشاره کړي ز کا پوهینم

زغلی له ھیبته نکه دا و د چاپه میته وي
خاندی اداله نه کړي تخری کړي ز کا پوهینم

اوېکنه وې زړه وې نما د اچه را بهینې
راشی په کګو کېنے نند ارسه کړي ز کا پوهینم
پیشور (پیشور یونیورسٹی)
۱۹۸۱

بیا عشق آئینه را کرہ
دے نے کورہ پکیتے ماتھ
پہ نہ چرم داداغ دے
دا ادبیا یہ دنیا تھے

مذکرے م ہم تھے دے
پہ لارا د منزل م
نو خورہ چہ منزل وہ
لہ تا وہ پہ خلل م

چہ ذہ د پہ ایسا رکھ
پہ وخت درسیدو بنے
دینے پہ ماتم کئے
پہ یا ر دڑھیدو بنے

ہیچ عدل در کئے بنے وہ
دنیا تھے د بدمام کرم
دوخت پہ لمغرو کئے
خنگ ذہ بہ دنیلام کرم

وختونو له کھے ستر کے
پہ نوم د زما تو رہے
شو خورہ چہ الزام وہ
زما پہ لمن پورے

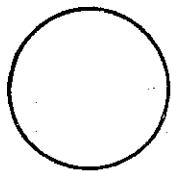
بیا زدئ په ژرایپوه شوم
په عشق کروه په خندا کښه
د خود دتے بھر وو
د ظلم په صحرا کښه

څه دومړه وو ما کړئ
دعقل په دنیا کښه
چه ځان رم وايم دوب کړئ
داوبنکو په دریا کښه

(پیشود یونیورسٹی)

۶۱۹۸

لۀ ظلم ته اشاره دا -

قسم دسته غور لشته ذہرم په آشنا کښه
تیرین چې په ستر ګله جانه زما خوا کښه

ابنارغمونه څه وو په وار د زیره ګللو
بھار دسته اوسي تیرین یا عالمه یه خندا کښه

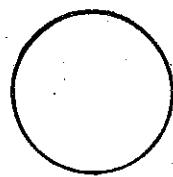
انکار د زمانه وي سُرور دیارانه وي
خفه شو د یوبله یم تله چه سودا کښه

هر بار دزپگی وینے دلدار په پیو یور پے
سرور ویا یونڈنہ وی دبنکلو په مسکا کئے

زخونه م او ده شی بے بھٹے بے مرھیہ
دھینے لہ بدله چھیون کہ یار بنکلا کئے

اویار دیوکانہ اوریا ملہ دپھ ها آشی
اڑچھ پاتے نہ شوزریہ ستا ویتا کئے

پیسپور (پیسپور یونیورسٹی)
۱۹۸۱

د ڏی ما زیکر وو
ذ ڪا تلے ووم بیدیا ته
د جونو یو بیسکر وو
ذ ڪا تلے ووم بیدیا ته

چکونه د ڻا نھیکلو
دوئی ایبی وو لکھو کئے
له یو بلہ به تلے
دوئی مھکنے په خرو کئے

اوں یوہ پکنے دا غله
په خوا کنے زما واقع
مگرو یو سوال دے
جواب کئے خوک واقع

بیا دا واقع چه زرہ دا
خوک خنک اوسی لہ چانه
چه خوبنے دچانه وی
خوک خنک اوسی لہ چانه

یو پیغله شوہ را مخکنے
په غون کنے درتہ واقع
یو عرض درتہ کومہ
کہ ملک ستا رضا وی

آتا چه ترے دا پرے
تل سر چھپے بیدیا اوی
په خوا کنے د ولار دے
جواب د درتہ واقع

بیا ذہ شومہ درختنے
ماوے د چا په خوبنے
نہ زرہ کوری خوک لہ چانه
نہ داوی د چا خوبنے

خوختدا د سنو شوندو
یا ولوئنه د زیفانو
د خسار لکه د مل
یا سهر د چشمانتو

له نازه په مکین تلو
شونکا د پازیښو ٿئے
ادا د سیئنو یچو
خوئے د انگو ٿئے

پلٹ (ملائکنہ)
۱۹۷۹ء

دا یادوئه به تر عمره زما وی
دا دردوبه به تر عمره زما وی

غلى راشی راته گوري په خنداشي
دا خانوئه به تر عمره زما وی

دا نئه مه گزه ناصحه چه به چې شم
دا دردوبه به تر عمره زما وی

دا سے نه چه کئی نم دیو ساعت دے
دا غمنه به تر عمره زماوی

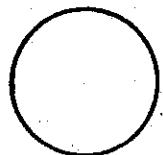
دغه یو گزار دستگرد پوره دے
دا خونه به تر عمره زماوی

دیره کمه په تقدیر کته رم خنداده
دا آهونه به تر عمره زماوی

هغه دوار کا سترکه نشہ چه رامنې
دا اړمانوونه به تر عمره زماوی

مینکو هر کا رسوات

۱۹۸۳

يو احساس دے چه م تاله
له هر چانه پت ساتلے

دامکرے دتیرو م
له دنیا نه غلے غلے

چه رنگين م په مدام
تصور دینه بُلکا

یاد دیئنے را پنه زبرہ کری
دسرور په غم لڑے

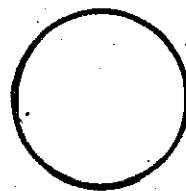
بس ہم دغہ اشائے ہم
چہ ژوندون چرے را کرے

خومہ بکلا ورٹے شپے وے
ستا پہ خنگ لہ یو ہے بٹے

زہ بہ خنکہ همیروم آ
دخلوص پہ تار پیٹھے

پیسوں (ذریعی یونیورسٹی)

۲۵-۲-۱۶

اور دیئنے بل وو سو زید مہ پہ مزا مزا
اوسمیت لوگے شوم الوتمہ پہ مزا مزا

مینے د خواب و نکونہ را کرو ایلہ پیو شوم
ستا دیئنے خال وو خوبید مہ پہ مزا مزا

ورک دخلہ ہانہ پہ خوروز لفقا و دو یکنہ و م
دغہ زماڈونہ وو درکین مہ پہ مزا مزا

اوینکے شوم همه را غلم په چلوا دوار و ستر کوئنه
ستا په انتظار کئے ٿریدمه په مزہ مزہ

پت دینزو لاندے چه کند ما چھے شکلی ته
عشق نم چا دار و شرمیدمه په مزہ مزہ

پیسبور (پیسبور چیویوریتی)

۱۹۸۰

ساقی نه خبسم ستاشراب تراو تراخه دی
بیکافِ مر پاس په ذرا دا سے پراسته دی

ماویشل گور و که په دمے رام فام غلط شی
يو په سل خمونه نورِ رام لا په زرۂ دی

ساقی بنه دُم چه په چل سرور کئے غرق و دم
خه خبرئے دنسلا رنگونه ټول رانه په تله دی

کیفیتِ م دزِ رکھ دیو پسی چه خلہ دستے
بس ملگرو تو سونہ لٹا هر لورے داخودی

له اثرہ تے اویں خبر شوم ارمان راشی
ستا دیاد په مقابلہ شراب دخہ دی

راشہ راشہ دیار خالہ په بسلام توبو جھے
قد منہ یو په بلندم حواسونہم لاندودی

(پیسینو)

۲۰-۵-۸۴

چه آہونه م ساہ و اخلي
لکھ خیال په بلورا شه
د مابنام په زیری نمر کئے
تولہ شپھ سترو و تھے گورم
بس په دستے چه زرکھ کئے وايم
وی به ستا هم په نظر کئے

نه په خوب نه یہ شوگیریم
در پسے ذہین دلکیں یم
له مالرے نا خبرہ
په ژرا په یو بھیر یم

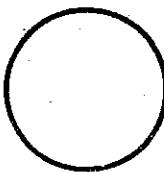
شپه او وردے تویومه
ستا په غم کئے تودے او بشک
له عالیه پست پنخانه
ستا په غم کئے تودے او بشک

خه تاوان دے دا او بشکو
یو نظر د خیال راتلو د
په دے درد د بیلتانه کئے
یو نظر د خیال راتلو د

په سلکو ڈامید شمع
شی مابتام د تا په طع
نو په او بشکو بیا رنها کرم
تورہ شپه دا سے صبا کنم

پینپور (پینپور یونیورسٹی)

۶۱۹۸۲

خبره زما او ستا وہ ته رانغا
دمینه د دقا وہ ته رانغا

زما مرے توئے نه تاو وارہ اغیار
شومره بنکلا مشغولا وہ ته رانغا

تلہ زموجن دلاسہ پاتے ویردعشت
زماته هم بے حیا وہ ته رانغا

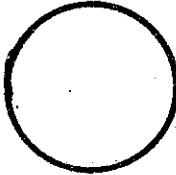
ئولۇ چىل ياران راوسىتى و مەلسىن تە
كىرىز چاپىرە بە سىكلا وە تە رانغلە

ناخىزە دەخان خىڭ كېو پە خوب يار
ستا كۆخە كېشە آنسۇلا وە تە رانغلە

بىا د نازەقە كاتتە د پە تلو تلو كېشە
زمادىد لرلا دوا وە تە رانغلە

دا خوراڭلۇ د زىيىن د كۈرسىتائىندە
جىازاكى د داشتا وە تە رانغلە

پىشىور (اسلامىيە كاچى)
۱۹۷۷

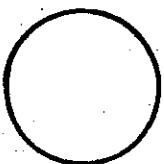
ژونىد بە تسلسل دغىم
اھاس بە لوئە سوئە
ستا كە دا خلۇص
او دغە مەھروفا نە وە

دېرى يىم ملامتە درتە
فىركەنلىقە ورىتە
مەرد وە لە سەھىرە
يام شرم حىانە وە

دا په یو بهین ٿیا
په ویسنه هم په خوب گئے
دومره ناقرار خونتہ
زرگیه زمانه دنے

پیسبور (پیسبور یونیورسٹی)

۱۹۸۴، اگست

تاله چه درخیمه ستاخندا لره درحم
چاله چه درخیمه ستارضا لره درحم

راشہ چھ یو یون شی په یو لامکا دجتوون
دا خلہ دی ہتھ ماله او زہ تالرہ درحم

خوار دتے ھنھه ٿو نندھے که هر چالکا اختر
نئے راحی آشنا یے وائی آشنا لره درحم

اُور پے زرگی بل کرو دارنگِ حیت
ذئیم و سو سے دی دلویں لوا و رحم

خارلہ حسینانو، میستان دی په دنیا
خیر کہ بے وفادے، بے وفا لوا و رحم

پلٹے (ملائکنڈہ)

۱۹۲۸ء

آنہ سے کله کله
چہ زموں بے مشغولا وہ
آنہ سے کله کله
بے ستا خوازم اپه خواوا

آچہ مویز پہ نیمه شپہ بہ
کرے ذر و نو دیوے بے
چہ بہ تا کلے مانے کرے
هم بوسیرہ آما خیڑا

آچه موږ به په چېل او
خپله ھان ستي کولو
آچه موږ به نکه شمع
آپه زور صبا گسلو

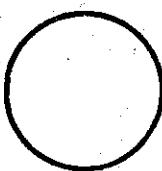
ماته يادشی تابه خواه کرو
تور اوږد په سین رخسار
آغه زهه چه به دتا په انتظار
آغه تهه چه به زما په انتظار

(پیښور (پیښو ډيونیسوستي)

۲۸ - ۸ - ۸۴

سازرهه دئے ستاپه زلقو بکنه پیئله
په اوښ و باندئه اړیلوونه دبل چامهه خوروه
رنيکن رنيکن ځالونه ته زمامهه خوروه

خبره پیښدئه نشي زما او مسنا د عشق
خوته یه له څل لاسه په دینا مهه خوروه

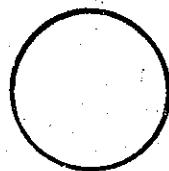

بس دا لوپتھے بنه ڈیا زمانے نشانگ که
کلونه رم په قبر دیسیدیا مه خوروڑا

پونشنہ کله کله رم کوہ چہ حال رم بنه شی
خیر گئنی زلف په ما مه خوروڑا

پلے ر ملاکنده

۱۹۷۸

خوندا خود ژوندون بس د ذرگی له شوروش دے
لا ٿه شوکه بیان م ساد عقل نه بهردے

د عقل په رنزا زما د اشتوخ او مستی نه ده
دھان په دے تیرو گئنے ذما گان لوه سحر دے

گان ته په خنداشم په ڦراشم یونے شم
دھان دے تیرو تو ټو ټو دا گان زما او تردے

لاَّمَهْ شُوكَهْ زَكَرْ وَنَدْ شُومَهْ سَامِخْ لِيَدْ نَهْشَمْ
دَانَهْ چَهْ پَهْ رَأْكُورَهْ حَوْدَاهْ زَمَانَفَرْ دَنَهْ

دَالَسَنْ بَهْ زَمَانَبَنَدْ خَهْ دَدِينَيَاهْ تَرَوَنْ نَشَى
پَرَهَنْ دَزَرَهْ پَهْ سَرَمْ دَجَانَانْ دَزَرَهْ پَرَهَنْ دَهْ

دَاعَمَنَهْ دَهْ كَهْ اوَيْنَكَرَمْ پَهْ سَتَكَوْ كَبَنْ غَيْرَنَى
پَهْ رَيْنَكَبَنْ دَماَتمَ دَالَهْ رَايَلَهْ فَنَ اَخْتَرَ دَهْ

پَيْسَهُورْ (پَيْسَتُو دِيُونِيُورَسْتِي)

۷۳ - ۷۴

نوَكَلْ دَيْسَرَلَى بَهْ ذَهَ مَلَكَرْ دَوَيْدَمْ
دَحَانَهْ فَبَرَبَهْ مُهَهْ پَهْ حَانَنَهْ پَوَهِيدَمْ

پَهْ دَوَهْ دَوَنَدَانَهْ كَبَنْهْ مَلَكَرْ دَوَغَوَنَهْ
يَوَبَلَتَهْ كَلَهْ كَلَهْ ، كَلَهْ دَوَيَّتَهْ ثَرَيَدَمْ

دَاسَتَرَكَهْ پَهْ تَرَازَمَ دَاوَبَنَكَوْ آسَتَانَهْ شَوَهْ
پَتَپَتَ دَخَلَهْ حَانَهْ پَهْ خَلَهْ حَانَهْ كَبَنْهْ دَوَيَدَمْ

نہ داغِ دزمائے وونہ پروا دیرانے
خو سے لہ چل خالہ په چل خال کئے شویں

دیمال په ادیروکتے میوحل سے صبا شو
خوستوری لہ چل ضعفہ دینا نہ پتیدم

دسر په لیدو سے زماحال نپروت شو
دھانہ لرے ولے دادھانہ لرے تلم؟

سقر د وقا او بندزمائان لرہ شھنہ وو
خو ذکا و م چہ د لاری بہ بے لاری او دریدم

لاشہ دنگ ارمائونہ ہوکیدل دنکو پہ کورکتے
چل لکھ ملکرو پہ از غو کتے او سیدم

دبال شودستی زما لہ د غہ رنگہ خوبہ
پہ نیشت و ک حساب شوے چہ دھانہ جریدم

پیستور (پیلسپور یونیورسٹی)

۱۹۸۱

وھے تا په قید و بند کئے ہان په چلہ اچولے
غم د ہائی نشہ ہان دھے غمزو لے

وھے پوھہ شملہ سڑکو دچہ ٹھہریہ زردار
حال د زرہ آشنا د وايم ما درته ویٹے

شوکہ ٹے تہ پتہ لہ دینا کے پہ کگو کتے
غب کدغے مینے داوس لرے لرے تلا

و سے گئم نه و سے ذر او احاسا مويہ سپریاوے
چولئی مو په سحر د دید نونو د کولے

دلته مال ذر کشک په ربیتا فیلے نه شی
لوسے دینا نه د غرہ سرکنے او سیدے

پیشود (پیشود جو تیوستی)

۲۸-۴-۸۲

دچا د عشق په ساروں
ورتہ ڈرلی دو ما

دواڑا لاسونه په سوال
ورتہ نیولی دو ما

ماونے ایرمان د مُودو
ڈر وندانه دے زما

د غه انعام د مينه
دبيلتاهه ده زما

چه به حلا ورکري
يو تياره شوي ڙونه ته

يوه اسره به ورکري
د چا زپلي ڙونه ته

خو درسمونو په نوم
مينه رسو شوه زما

آدم بونو دنيا
تالا واله شوه زما
سخاکوت (ملائکت)

له ازل دهه نام د عشق
ترابه دهه نام د عشق

چه رسوا ور پنه کنه شه
شگ به دينه يام د عشق

تل ترته ور کنه گير دهه
زما خوش دهه دام د عشق

شپه او ورجم راته دک وئے
ستا دینے جام دیشق

دینا هر خہ نابنه شو
بئ یو خودہ چام دیشق

پیشہ (پیشہ یونیورسٹی)

۱۹۸۱

رانے هغه کل چہ په عرونوونه راتلو
مینه زمانه دکه په مینه نه پوهیدو

شکه ذریکه حال زمانے ماںہ صحیح اودے
غل ذریکه دکورم هم په کور گئے او سیدو

مرا حاس زمانے بیا په مینه رایدار کرو
پیل وکھ پردے و مانہ مان او پنکاریدو

یو لخظه چه نم بھئے زما دستر کو وارو
روح بھ ناقارم ماوئے ساہرم او ترو

دغه دوارم کاستر کے زما او پھے شیرنڈ شی
او س چھه هفھ وخت شی داشنا م دلیدو

پیشور (پیسبورڈ میوسٹی)

۱۲ - ۸ - ۴

سو انگریز بی استاد استانے شوم
مشائی مایوس چھڑا دزمائے شوم

کہ اغیار دوارہ چل کرو پروا نشته
دا دنیا زکا دیار او س پخوانے شوم

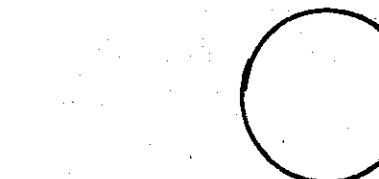
چھ دپارہ تے ماسراو مال قوبمان کرو
پھ نظر کئے تے بد تو له دیوانے شوم

زمائے تھے چھ بکارہ ستایونے شوم
ذکا ذرین جھکه کودار دافنے شوم

اسلامیہ کا یلم پیشور
۱۹۷۸

نظر و نه په دنيا چه یه
دا فسنه رنگ مادی وي
احساس دژوندابهه یه
سمه واره سرسری وي

د یه یه اوکوره احساس د مینه
شک یم را بیدار کړي
اساس چه خلوص نه وي
مینه واره فريبي وي

دستا" اد ک" زما" چې
څه تسبیت لري په عشق ښنے
لاسم یسوف نه وي
که دا هسه یسوف وي

کوتول (کوهات)

۸-۶-۸۴

—*

و هے ئے تاسره فریاد دے ارمانو نه اسیل دی
شوك دیاستا په شان چه سبیری لیوف دی

و هے ئے خه وینم روان دی به هنخ تل رو دونه وینم
اہناس د تکلف د حصہ وارہ لا دینی دی

و هے ئے حسن د جنت د گور و خنہ د زماوران
ما سره خلا د نزے شوندے الواق دی

و هے ئے اوکورہ خاطر ته زما جمع له عقیدت م
تالله انتشار خه خالونه وسوا سی دی

بیا ما وھے انتشار زما هم ستاله جمعیت شی
داستا که دغه نه و سے دازما بیا قیاسی دی

دایاره ستاد مینے په وجдан کئے زما حوب شی
افکار وسوا سی نه دی داخنونه وجدا فی دی

بی زماله مینے د حقیقت د حسن خه وو
د احسن بسلا زما د مینے چل خاف دی

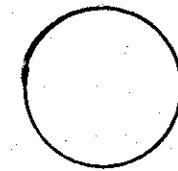
پیسیور (پیسپور د یونیورسٹی)

۲۵-۴-۸۴

چاٹه سم دزگی حال ویلے نہ شم
درد دزرک م زیر وی خلقہ په رو رو

نور یقین نہ په وفا کوئے نہ شم
په جھار م نے لسوی خلقہ په رو رو

شم دیار م ژریوی خلقہ په رو رو
دعش ق لابر م کروی خلقہ په رو رو

دلبرو یارانے ڈارکا لعی دی
په هر بار م خوبی خلقہ په رو رو

دوارہ ست کے زما اوچے په ڈیا شوئے
انتظار م نے رند وی خلقہ په رو رو

پیپرور (پیپرور یونیورسٹی)

۱۹۸۰

لے داد کرے خلق د "فقول" د پارہ استعمالوی

د خیاونو په دنیا کېش
د گلاؤنو رم دنیا وي

د گلو نو په دنیا کېش
د داغونو رم دنیا وي
د دردونو رم دنیا کېش
د آهونو رم دنیا وي
د رو دوونق رم دنیا کېش
د دو دوونق په دنیا کېش
د دنگونو رم دنیا کېش
د دنگونو په دنیا کېش
م د خال یوه یسلی وي

خېکى ذما د ذرگى وين
د ژورئ شان سکيا وي

پلئے (ملائکتله)

۶۱۹

هېئي تین شي دغه نن صباپرون دے
سلکه سور په سیلئی زغلی خەزوندۇن دە

لەھە دنیاخىفه يم بې لە تائىه
دغه ئەئەچە د زەڭلە ما زبۇن دە

يوغا درەم بەغۇپىي گل شى خوشبوى لە
نن ئە مە شوکوھا تەل د صباۇن دە

ھیرانیب دمہ زما دعہ انصاف تھے
ھر یو کام چھ لئے ما شوئے لئے جنون دے

پی خنداب خوالہ راجھ لب خندگ رویہ شد
دعنه عشق دسوسرا ذرہ چاودون دے

چہ نہ غم دینا کئی نہ رم ارمان شد
نو بیا ولے رم دسرتل پہ ھنکون دے

بے جفاۓ نور لئے تالیدی شہد دی
بیا ہم عشق کئے دزین دتا میون دے

پلے در ملا کشہ

۶۱۹۷۸

ما بھ د درد او د نغمون خبر نہ کوئے
ما بھ د ناز او د نخرو خبر نہ کوئے

ما بھ د دار او دیتاز خبر نہ کوئے
ما بھ د سان او د آوان خبر نہ کوئے

ما بھ د غم او دالم خبر نہ کوئے
ما بھ د جورو دستم خبر نہ کوئے

ما به دکل او د بھنورا خبر نه کولے
ما به د شونہو د مسکا خبر نه کولے

ما به د غیر او د اغیار خبر نه کولے
ما به دیار او د دلدار خبر نه کولے

ما به د جور او د جفا خبر نه کولے
ما به د سوز او د سوزا خیز نه کولے

نویوہ ورخے تاریپه تارشو خیال
دا سے په عشق کئے چرفتارشو خیال

دغه چه ماوٹے یوہ پاتے نه شوہ
چه ورته لاراوس دجنون وايمه

او د اچھے رم حان پکنے په اور بسکاری
د سرور د ک ورته ژوندوں وايمه

پیسیور (پیسپیسیور یونیورسٹی)

۶۱۹۸۲

چھ کلوونہ زماں بکلی د کلاشن دی
دوارہ ستر کے رم نے اولادے دیدن دی

چھ دیا دسرہ د سُوکھوپہ سیل حُم
کہ رم خیل دی کہ پردی وارہ غمڑن دی

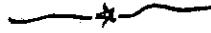
کہ پرواں د غم نہ کرے پرواں شتہ
لا کوم یار په غم ڈری د میں دی

قبولوم په ہے ہر غم زکا پہ سرستر کو
تیر دے بنکی کہ دا مالڑہ دُبھن دی

خدا نے دنہ کری چھ بہ زکا تے ورانو مہ
زما خوبش د عشق داغونہ پہ لسن دی

پیپور (پیپیور یونیورسٹی)

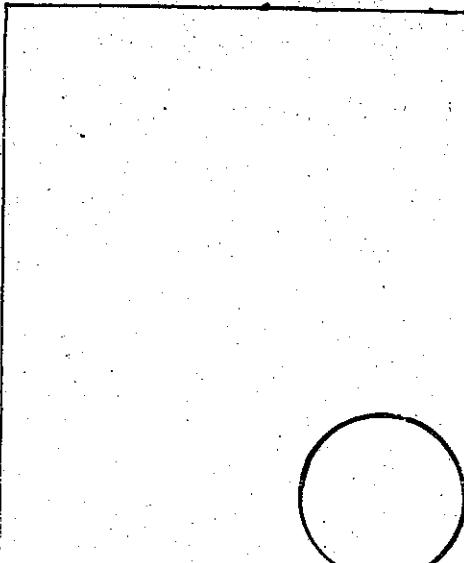
۱۹۸۱

وئے ساخانونه دورو دی
په باخه زره غولو ته

وئے دھان سره په جنگئے
ھسے تورے رونو ته

په یوہ لخته دوصل
لئے وینے درکو ته

په چل ڈوئند دخیله لاسه
خان په چلہ درکو ته

چه په طمع دوفائے
کھنڑا بنکار د عنقا کرے ته

په تیو تو ساد د ڈوئند
د دننا کمان کوئے ته

له اجامنه ناخبرہ
خان بہ دارتہ دسوئے ته

په جواب بکتے درتہ ما ویل
چرم خومرا پوھوئے ته

ن د مینے په نظر کئے
صومرہ ھان لانے کوئے ته

ذکر خبر یم غلے غلے
چھٹے رقب ته غزوئے ته

دایہ یاد دسوئے میں
خپلہ اور پورے کوئے ته

ستا په جیال کئے ذکرستی شم
چھ په اور م سوزوئے ته

پوھ د عشق په معنی نہیے
سرسری نظر درے ته

دا زما دزیہ علاج شی
چھرم خومرہ رخوئے ته

ھے بنہ جواب د مینے
په دیربنہ رنگ را کوئے ته

پس لہ دسے بھئے په خپلہ
بوروئے او وراسوئے ته

نورہ ستاخلہ رضادہ
کہ راحٹ کہ نہ راحٹ ته

ذکر لیم کلہ نہ کرم
چھرم خومرہ خفہ کے ته

کہ دسرہ ڈ ذڑھیر شوم
کہ پہ زرگان بکتے م ساتے تک

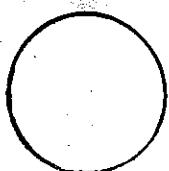
چہ تہ ماسره جفا کوئے
د احساس غوپتی م گل شی

دا ذما احساس د ہینے
غمزدہ شی لا پہ نول شی

دادنیا زمان نظر بکتے
خود غرضہ بے وفا وی

دا ملگرے د دمے چہ
د سفر پہ وخت جدا وی

پیشیور رزگی یونیورسٹی)

دا د چا غموتہ خدا یہ
د زماکرو پہ حقہ بکتے
چہ م سر لبری پہ زمکہ
نه م خوبشی پہ لیمہ بکتے

نه م یار چرے پہ ٹھنگ شو
نه ٹھانے کرمہ پہ ذرگان بکتے
ارمانوںہ م لوکے شول
توں آمونہ پہ سینہ بکتے

ھماں ژوندوں یم تیر کرو
انتظار پے وسوسہ کبئے
لکھ لکھ بے وختہ اوسوم
تیر ہے تیر پے میرہ کبئے

کہ ھر خویم ورلہ یورے
ڈزرٹہ وینے پہ تحفہ کبئے
تش داغونہ ٹے پہ زرہ راکرو
ھر یو وار پہ بدلہ کبئے

پینور (زدھی یونیورسٹی)

۱۴-۵-۸۲

زکا ے د فامہ گُرزولے پاسید نہ شم
پہ ڈپا ڈراشوم سترے نور ڈولے نہ شم

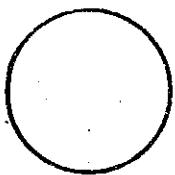
ملکرو گوری داد عشق ٹبہ گونگی خونہ د کا
زکا پہ پوچین م خواستا پہ پوصولے نہ شم

ھغہ د پسینے خلے وعدت اوسے یادِ دی
لوظونہ مٹ کرہ بے وفا ذرہ پہ خوری لے نہ شم

دغه خندام درله بیس ده که نه نور او جانم
زکه په زخمی زرگی آشنا درته خندنے نه شم

ستا به آشناوی گله و رشله ته و رخه و رسکه
ماته رقیب دهه ذریعه سرکه نه در تلله نه شم

پیسیور (پیسیور یونیورسٹی)
۶۱۹۸۴

چاله نه په طمع په اړمان نیولی
مراوی کلونه هم جانان نیولی

دومره ناخاپه چه روان شوئله ما
پوهشوم نوی ډیاران نیولی

یار هم پیوس پرته په صیره نه کړي
دلته سکردهه ما په ځان نیولی

چه په خندا دیارخندا نه ورئی
آنه زما غوندے خفگان نیولی

په توره چُنئ هاۓ آزیر کلوئه
لکه چه ستوري وی اسماڻ تیولی

اسلامیه کالج پیشور

۱۹۸

له پوئه دمروتن په ٿي به ڪنے)

تو رے تو ره شپے م په یمو ڪنے ھائیو شمہ
دا چه یعنی ستاپه انتظارئ رونو شمہ

لويه خوصله لرمه لوئه دخودئ په ذرۂ
نک دچل وجود غوئنه په اور چلہ نرھے شمہ

لا گمزورے نه یم چه ٿي په گريوان ژارمه
نک دچل مجرم جواب په چلہ ورکو شمہ

ذور لرم دجنک زکه بے نیاز ستاد سارنه یم
زکه د استیدا د لاره په یو گان له ینو ی شمه

تابه تشن نامه د ظلم و جیں اور یدلی وی
زکه چلکه مظلوم یم حقیقت گونه کو ی شمه

کھو رکه د لبره مار یه ته د انیمار په خلکه
تاخواشتنا خه د اجهانونه پریسند شمه

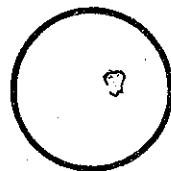
ستا د نیاز خندا او گله هفه چه بی ماله وی
سو د زرین حکار درنه ستر وینے بھیو یه شمه

(پیسپور)

۱-۵-۱۹۸۴

د احساس په او ہ ستي
د زرکه په ویر ووم
پست پنهانه له جھانه
په تیرو گئے په شوکیں ووم

تل احساس یم طوق په غاره
هر قدم زما بندی وو
زکه قیدی د چل ڈ وندون
ترمکی د اسے اسیں ووم

هر سحر د چا په طمع
هر مابنام د انتظار م
په خندا کنه له ژرانه
ذکا په زرہ ز خیر د گیرووم

بے معنی زما ژوستدوت
بے معنی زما هستی وہ
لوید خدایہ ستا دنیا کنه
له هر خیز ک ذکا حقیر ووم

پیغمبر ریسنسور یونیورسٹی

۸۵ - ۱۴

داو تے پروت په ھنگون سروی ذما
ستوکے مدام په اوپنکو تروی زما

ماته شراب د عشق لار اوپناف
دا سے منزل د آشنا در وی زما

داخو لستومه ذکا درک شوے دلب
چه په خوبانو تل نظر وی زما

منم کذار د بیزو و هسے نئے چی
خو خه پهیک چہ مقرر دی زما

ایله شوم پوح د زمانے پہ رو اج
اویں د بیس تلو لہ جھان ذروی زما

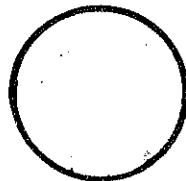
پیشود (پیشور یونیورسٹی)

۱۹۸۵

کله دا سے چہ دا ست کے
په ژرا میک سرے شی
وایم او نئے چوی د غسلہ
دا سے زرگارم بے اسرے شی

په دے دو مرہ دنیا کئی بکتے
خوک دی منے زمانہ دی
دیو خاٹکی په لہتوں بکتے
دغہ ست کئے میں دے شی

کله دا سے لہ دنیا نہ
زراہِ رم پاسی لہ حرجانہ
وایم خوکِ م نہ لیدے
دا سے ستر کے رم میرے شی

سمہ دمہ بکلا لام وی
ماں ته دکھ دا زغدو شی
کله دا سے چہ پہ شارو
رم کمان خہ دسپرلو شی
دا زما ستر کے دھوکہ خوری
کہ دا زغود کے کوئی دی
دا زما ستر کے دھوکہ خوری
کہ هر لور بکلا میرے وی

چہ داخومہ کائنات دے
یونقطہِ رم شی پہ خیال کئے
کله دا سے مایوسی وی
چہ دشونہ شی پہ خیال کئے
دا زما ستر کے دھوکہ خوری
کہ ربستیا دغہ نقطہ وی
دا زما ستر کے دھوکہ خوری
کہ ربستیا دسلسلہ وی

کله دا سے چہ پہ خیال کئے
دا احساسِ رم سرہ لمبہ شی
کله دا سے چہ پہ خیال کئے
دا احساسِ راتہ نشہ شی
دا زما خیال دھوکہ خوری
کہ ربستیا دغہ لمبے وی
دا زما خیال دھوکہ خوری
کہ ربستیا دکے کا سے وی

دیوتنگ شوے په جهان بکت
دیر تنگ شوے په خل خان بکت
دا زما ذپا خیال دتے

پیشور (پیشورد یونیورسٹی)

۲۸-۳-۸۳

تاچه ترون پریکرو آپه څنګ دکر ځیدو
پاتے زما څېنه شودنیا ته د خودو

ما خوتوده شې وله دینا ځان له میلا
نه به رایت پاتے خه حاجت وود را ټلو

دکه یم جولی شی ده نن دسوو اړمانو شو
لامه رم کوله په تاسکین دزره موندو

یو ساعت له خنک کئے رانہ لرے بیا د عمر
یک دکا په تقدیر کئے زما درخ دکرید و

لرے نہ دکا ذریم اشنا جنازہ وینے
تاب م پاسے نہ دکے نور دستگون غرید و

پیسپور (پیسپور یو ٹیورستی)

۲۵-۴-۸۷

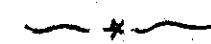
له هربابہ کے واقف یہم
هر اندام م په کئے زور شو
تل به خوک ڪوی غموته
نور لہ عشقہ یہم زر کا موزشو

یو خوا یار جفا کولہ
بد احساس م اوہ اختے دو
آخر حُن کے فنا شو
تاو د ھجو زما سوہ شو

هیئت قامون د عشق نشته
بس طبیعت د معشوقو دے
په هر چا کوی ظلمونه
په هر کله نه دار جو رشو

پلە (ملائکتو)

۶۱۹۷۸

زما وفا خلوصن او بيو ييوهه
شوکه رم بامريستا د تراخو ييوهه

نکه لاما شوم ووم چه په لار بيه رانه
پيغلو پلو په تيمکنو ييوهه

نه خله خبر نه د اثری سترکو د
له ما د خوب مراؤ کتو ييوهه

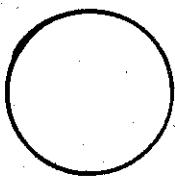
بُسکاری آغه مینه د پاتے نه شوہ
تاخوبه غم د په راتلو یورو و

زمادم د لاسو چپو یورو و
چه درقیب لاس د په اوگو یورو و

منم رقیبه چه تا اوگتله
نو ما نه خوند دانگو یورو و

پشتو

۳۱ - ۲۲

کله کله یم مذکرو
دغه چل زرگی ته خیال وی
وایم اونه چوی له سوخته
چه له ضد په اشتغال وی
لاماشوم دئے نه پوهینه
چه په نه خه دئے نوشحال وی
بنه موقع دخوشنالی وی
دئے بے زاره او ملال وی
ناقراره په فراق کښه
بے اختیاره په وصال وی

کله دا سے چه دوخت
پو لحظه هم درته کال وی
کله دا سے بے پروا شی
چه له هر خه لا محال وی

پنوب

۲۸ - ۴ - ۸۴

زه د زھرو پیاله ثبتم یاره اکا شه
شنگپه خنگ د عزرائیل سرکاته راشه

چه په مرغی هم جقا دراسکه وی
بیا رم مری ته خندیو به په گدا شه

نور به نوم دینے ستا په خله و انخلم
پو لحظه د فام په ما نور نازوا شه

تئه په کار کئے دجا کسر په بوده
زما هر قدم په لاره دوا شه

تئه په نخم دزره مائک دوروه رم
زما هرہ سیره تالرہ دعا شه

تئه په سیل دسرو گکونو دگزار حه
دزین په نغم تاله واله دیاشه

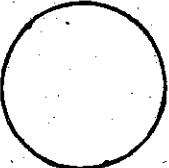
پیغمبر (پیغمبر یوسفی)

۱۹۸۵

چه په ولینه هم په خوب
یو لحظه م هیره نهه

دا سوزینم د گمانه
که دستیا د چا په خله

غلی غلی چه را گو ده
دا د چال وی که هم ته

ٿئه قصور به را بنا ٿئه هم
که به سره داسے لمبه ٿئه

تا وھے ستا به خفه نه شم
اوسله ما په ٿئه خفه ٿئه

له ما لرئه لرئه ولئه
ياره چرتئه ٿئه چه نئه ٿئه

پیسند (زریحي یونیورستي)

۱۱-۴-۸۴

خنگه او ده دغم په خوب یمه زه
نوشال په ڙونه دليوتوب یمه زه

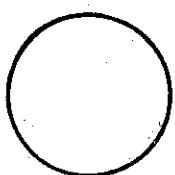
بهاره ڻان سره بيا داوريه صغه
مئن په ياد د مئن توب یمه زه

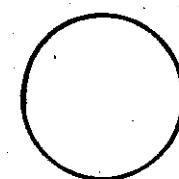
کوہ جقا زه بھئه وفا گزنه
ڪئي آزاد دله هور عب یمه زه

وایه داروئے یا دک جام د زهره
ڻان له ڙوندون ڻانله اشوب یمه زه

پیسند

۱۹۸۱

چه دیتله و دغیر سرو په خله یم
سر تر پایه سوئے سوئے سرکلمبه یم

آخر خلاص به له دے زره شم ستاپه عشق کئے
په ڈراچه ترسخه تو له شبهه یم

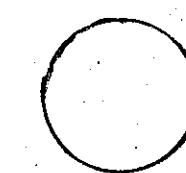
ددیا له هیچ یونغم خلاصه نشته
پیشند لے هر آفت نے په گئه یم

آنه تاچه و خندلی له چیر نازه
له هفه دره ٿون نشه نشه یم

نه باور لرم په عشق نه م ارمان شته
چه په چله یو ارمان یوه قصه یم

پیپور (پیپوری یونیورسٹی)
۱۹۷۹ء

— * —

بے له فریاده بیل خه کارم نه وی
دغسے بنه یم چه قوار م نه وی

غوارم نازونه له یار
بنکلی یادونه له یار
وایم ستی شوئے په عشق
غوارم ظلمونه له یار

یاد بنه آشتانه خه یاد کارم نه وی
دغسے بنه یم چه قوار م نه وی

یاد م یادونه بنکلی
دیار غسوونه بنکلی
چه دزره سر غوشوی
دیار نازونه بنکلی

چوئے دیار په خوبنہ انکارم نه وی
دغسے بنه یم چه قوار م نه وی

ددے دنیا نه خفه
دچل آشنا نه خفه
دعنہ خوب نه راحی
دچل خفگانه خفه

چرے ده خنگ بکنے هم دلدار م نه وی
دغسے بنه یم چه قوار م نه وی

پینپور
۶۱۸۰

چه باور کوئی په بنکلو په خطا دے
خبر نہ دے چه هر بیکلابی وفا دے

راته مٹے وایہ چہ زکا دخلوت پرینو دم
په کلکون ج پھی بندی دا میخادے

ینہ خبر م بدحالہ په زور زیر دے
نو پہتنه زمانہ کہ خنگ آشنا دے

دغه عشق کئے راتہ شپہ او ورخ یو دی
بنہ پوھبیم چہ لاشپہ دا کہ صبا دے

له ژوندونہ م زرہ مورکرو دے مُلانو
په هر کاری کئے راتہ واٹی دا چناء دے

په م شپہ او ورخ دوارہ ستر کے اُری
ڈاک کوئے یارہ کوم جادو په مادے

خنگ دیخال دوفا راوستو زرگی متہ
آئیو لے چہ فلرت د په جغا دے

حک ورخ د زرکا کورونہ ورانو کا پہ
چید دھن اڑ ذیات دلہ هر چا دے

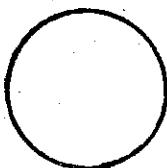
سٹا سٹے یوہ سچھلے په در قبولہ نہ دے
ھر بیو موئیخ دخوش، فهم سری خطا دے

بس زاہدہ قصے مٹ کرہ خلق پوہ دی
میبیت حصہ لہ ما او تا پیدا دے

ھر بیکس دلته خوشالہ بحر حال دے
یو ذرین دے چہ لہ ازل په واویلا دے

پیشہ سور

۶۱۹۸۱

نہ دبل چائے دھنے یمہ زڈا
دھر چایم پیلنڈ یمہ زڈا

ھند په لار دو فانہ ھی زما
ھکھ په لار دپروانے یمہ زڈا

دو مرہ اون دے خبر مئے نہ وی زما
کہ نیم روغ، نیم لیونے یمہ زڈا

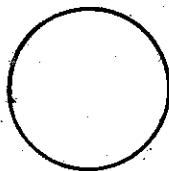
لکه بنکاری دنشانے شم خبر
چہ تماشہ دنشانے یمه ذکر

بته دا چھ لایوئے ته پردی شوئد لکھا
چہ په قرار له زمانے یمه ذکر

چہ شی له ترسه زمانه دا پکار
دا چھ پیدا له پوینتنے یمه ذکر

ھغہ آواز دسلکو نہ آوری زما
پرخیج دوارہ ستر گھے سینے یمه ذکر

پیسپور (پیسپور یونیورسٹی)
۱۹۸۱

خیر نہ ودم هر سحرے
چہ بہ کھوئے باروم ذکر

د منزل په لُوری تَبَه
ڈاًز غوپه ٹھوکن کرم ذکر

تول غمونه بہ په زرہ کشے
تل یوازے گرخوم ذکر

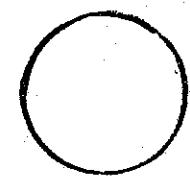
بُنکلی بُنکلی ارمانُونه
بے په چله بنسیوم زه

درد دَزِرَه دَزِرَه په وینو
بیه مدام قراروم زه

لوی سوی احساسو نه
بے په اوپنکو سَرِروم زه

پیښور (پیښور یو یوستی)

۲۴ - ۱۱ - ۸۵

پوهشومه داته و چه م خیال و ته خل شوئ
ما هومره هیرنه کولے چه ته ٿومره بدل شوئ

ماویل د عمر و نو د خوبونو ۾ تعبیر نه
خوتھه و نے بے و فاچه دیو پله په بل پل شوئ

نور د په یادونو کنے اوں هغه سُرور نه
اورم چه د لارے د ایسا و سره مل شوئ

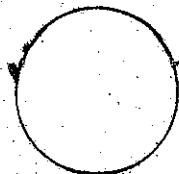
ماویل دایسے نہ دادا بابه چرنہ نولینی
خداستے خبر په خلم چہ نظرتہ چل ولشو

زماهم دوقانامہ په خله چریا سه شه
تہ چہ د وختونو په چیرھے رنگ بدل شو

شاجہ ازادا دسفر نہ وک نوبیا ولے
ما ته زمالارہ کبنتے ته خندوم دمنزل شوے

پینور (ذر عی یونیورسٹی)

دسمبر ۱۹۸۶ء

د مایسام تورہ تیارہ چہ
له هر لودیہ راخورہ شوکا

ماویہ بنکلے زما میتھے
بہ زما په انتظارہ دی
آبہ لارہ زما ساری
ذرہ دھفے بہ ناقرار وی

خله خبر چه د ڈویڈ لارڈ
دله ما وے بیلے کرہ
آلو نظونتہ وعدے وارہ
دله زرکا وے ٹھرزوے

یوا حاس ووچہ م تالہ
پیت ساتل د دیہ زرکا کبھی
خوتہ لاہرے بے وفا شوے
زمانہ شوے دبل چاشوے

آغہ تاسره په خنک
بے معنی وارہ لختہ وے
ما ساتل درلہ صے
د مُودو را سے کیلے وے

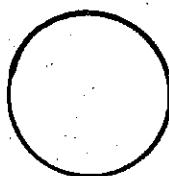
پیسیور د زرگی یونیورسٹی

۲۵-۲ - ۸۶

خدا یشکو کہ ما سرہ یو چام حی
لوئے دیقیب سرہ د چام حی

واخلی د اھم وکی زما او سوز وکی
نوکہ زما ورته پیام حی

مالہ نے نیتھے د چنکدن را کرے
غیر و لہ هر وخت په تا کام حی

لابه م بید ویل د میو پی
اوسم بے والکه لاس په جام حی

هغه چه سورئے رم په ترو ولی
اوینکے زما پیسے مدام حی

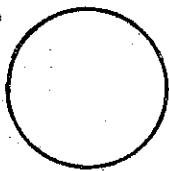
ورکشم له چانه ناخبره یمه
خواکنه زما چه هغه گلقام حی

ورشہ او وایه چه رقیب دبولي
گودہ بیا خنگ چه په هنکام حی

وایم ماران دی ماله سته تری
چه م ستا زنفو ته فام حی

پیښور

۶۱۹۸۲

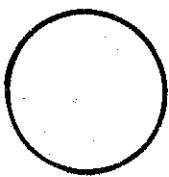
هه رایاد کره حصہ وايم
په د مسره وفا کره

تمای عمر د غیره
د اغیار به د رضا کره
که په غی به چرنے داغلے
نو د قصدہ به د شا کره
دعیت په نامه حصہ
به له مانه د حیا کره
بنه د کسته د چه د گله
تھیں یخنه په جفا کره
اوسم هغه وختونه لارو
پیه د ما د زرگه پروا کره.

اوں د شش ق په ژمبہ واره
 اوں د عشق قنه در وایم
 ستا په عشق کئے چه جو رو شوی
 ټول د اخونه به در بنا یم
 دوفا په ژمبہ خنک به
 د چفا خبرے ستائیم
 هه اوں وړاندې به د ستر ګو
 د زکا نه یمه پساه یم
 چه په ستا زرگ خوشال یم
 زکا خوشال یم چه جدا یم
 زکا په خله پیمان یم
 زکا زین په زرگ صفا یم

پیپنور (پیپنور یونیورسٹی)

و سپت ۱۹۸۵ء

تاویل د زړونو د مرهم قنه ده
 داخو د زړه شلونکي غم قنه ده

دا خلق خله واي د اثر د خله ده
 دا د چا بیا د صدم قنه ده

بس کړي نور باس تے د وفاونډ کړي
 ایله شوم پوهه په د صنم قنه ده

مَهْ كُوه ترس په غلط چه نه شے
دا د پیښو سترکو د نم قصه ده

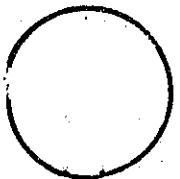
کید ریباره نه د ملوشته ده
هر وخت ستایو د حم حم قصه ده

هائے آزیز رخسار دیار منکرو
د زیر و کلو د شریشم قصه ده

شن م اسویلودا سه نوله کره لیالی
په سُزو کلوتو د شبتم قصه ده

نه لئے سرشته به خه پېي زینه
دا ته خه وائے خه بېهم قصه ده

پیښور
۶۱۹۶۹

چه د دھنی اثر زیاشتې په هرلور شو
له ما لايو د غرور په ټه تو سورشو

هیئت باک نشته داد عشق زور رواج ده
که زما په ونا ستارانه زړه تور شو

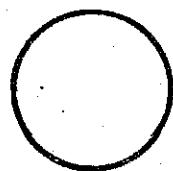
شکشم د میئه مَهْ خوره زَهْ خبر يم
چه د چاشو ته د چاسره د کورشو

ساق ستاپه خم کتے کم چاپه وار وو
خو زما قست ته گوده چه نکورشو

بی اسلام شہ چھئے نوم په زبه اخلم
ینهنہ وہ ہول ڈونڈون رایاندے اور شو

نورِ عشق دَذَّینِ خیال تھے ورکوی
په لفتو دھجو ڈاری کری کور شو

(پلے ملاکندر)
۶۱۹۷۸

اوپنے کم روائے دچھا انزو وار په دار دعا
خائے په خائے دعشق ویجا بارے لارے دی

منم چه راتھو کینی مینہ چلہ زرکہ ملن کئنے
بیا هم ذ ماستر کے تریو حدا قصور وارے دی

شکه ہیٹھے بے میٹھ، مو دینے دینا ورانہ شوہ
وینم یو تربلہ، در قیب چارے مکارے دی

خُلُلہ خان دنکلو په متو پورے او ترم
و رخے ییکلی په قمعت بنتے زما خوارست دی
(پلے ملاکندر)
۶۱۹۷۸

دچل گانه و تے نہ شم بند پوان یم
ٹکه لرته ذہ عالیہ ڈجھان یم

دا آزار دخوار و بسکاری، لکد اور دے
دا چھ ہے رنگ ڈریبم پہ لہڑان یم

دختدا آوان یم چھے شی پہ غوب و
غم لر کے سودا یم سرکو دان یم

نڈ په لار دزمائے نہ په وینا یم
سراسر دلتہ راغلے په تاوان یم

نہ دھیشت قصر تد ڈاروم نڈے اورم
چہ په چلکیو قصہ یم یوارمان یم

دابھار او داخزان زما دخٹھ دی
ھیٹھ بے یتھے دا زکھے پریشان یم

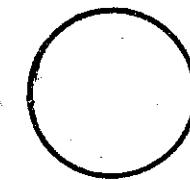
پلے (ملائکنہ)

۱۹۲۸

بن داچہ د غہ سر م
پیا تھے تیہید م نہ

د وخت پیہ کشالیو بکتے
دا پینے م بسبیدھ نہ

خوس اور د خپلہ دردہ
د لکل جو پوھیب م نہ

خفگان کہ دھل م
پہ چا ظاہر یدے نہ

دخواہو د بے وسو
پہ ستر کو بکتے لویدے نہ

خوشبو سے ہر چاٹہ
له ستر کوئے لویدے نہ

حاس کہ سیا ب
احاس م جیسے نہ

درد و نہ وے پہ ذرا ڈکتے
راتلا اوپنکے کیدے نہ

پنڈی

۲-۹-۸۵

زَهْ دَخْوَبْسُو دَخْوَارَانُو اوْبَدَنَهْ يِم
زَهْ كَفْنَ پَه سَرَد سَوَانُو اوْبَدَنَهْ يِم

تَهْ دَسْيَنَهْ خَوْلَكَيْ بَلْ چَاهَهْ پَه خَلَهْ كَه
زَهْ لَادَوْرَهْ دَلَبَانُو اوْبَدَنَهْ يِم

لَهْ هَرَّخَهْ اوْلَ پَه حَانَ زَمَا اِيمَانَ دَعَهْ
زَهْ دَچَاهَهْ دَهْمَدَرَ دَيَانُو اوْبَدَنَهْ يِم

پَه ثَرَأَپَه اِشْكُولَا دَهْزَارَ تَيَّرَشَي
زَهْ دَثْوَنَدَ دَكَيدَ رَانُو اوْبَدَنَهْ يِم

ذَرْ لَعْتَهْ بَه هَمْ زَهْ پَه هَفْ قَيَّشَمْ
زَهْ دَسَوَالَ دَائِنَزَلَانُو اوْبَدَنَهْ يِم

تَهْ مَطَلَبَ تَرَهْ دَغَهْ مَهْ اَخْلَهْ كَه خَنْدِيَمْ
زَهْ دَشْرِنَگَ دَكَنْكَرَوْلَانُو اوْبَدَنَهْ يِم

مَلَّا وَايَهْ، وَايَهْ وَايَهْ، دَجَنَتَ قَمَهْ تَعَامَلَهْ
نَوْ دَأَوَرَهْ دَغَلَمَانَقَ اوْبَدَنَهْ يِم

پِينپور (پِينپور یوْنیورسِٹی)

۶۱۹۸۲

چه راجمعم په زړه د دنیا غم شی
زادوان م د دے برغوسټوګو نم شی

په یو غم په ده جهان م د غم نشته
څه دیار خه د دنیا شی بلا غم شی

نشته خوک چه م دخوند زړگی مرهم شی
چه دا درد م د دخوند زړگی لې کم شی

چه دا غوشې دیوبل خورقی دغه رو نړه
نډ احال به د دنیا واي هڅنګ سه شی

دغه هاں زما قباني شه پروا نشته
خوچه درد دزماته لړه مرهم شی

بله هېڅه رو نکا نجهان دسمی نه وینم
خوچه وران شی همه هله به د اسم شی

آخر راز وي په هر کارښه دخنایه وئے
هر عالم چه او پېښتم عقلیه جم شی

ز کے پیہ لاس دنیا نہ تلم پہ صحرائشوم
آخر تنگ شوم لہ بیا بانہ پہ سودا شوم

چینگ اعتیار ز مخلوق تھے چا ورنہ کرو
پست پتھانہ د جهان ہے رسوا شوم

صافی جهان م ہے پہ ٹھان سنگ کرو
سودا ق ہے ددین تھے دنیا شوم

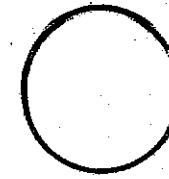
پہ ڈرام لہ ازلہ ستر گلے سرے دی
پہ ڈرامے کم چھ مر چاسرہ آشنا شوم

تل پہ خلہ بانہ ہے یو پہ زرہ ہے بلہ
زہ چہ چا وته نزد ہشوم لا جدا شوم

تل پہ اور دسرا نکار ڈال فو خوب دے
لہ دے خوب ہے ہبیں م حم عنقا شوم

پلے (ملائکنہ)

۶۱۹۴۸

دا خیرے کریوان زما دچا دلاسہ دے
د اعم په بیابان زما دچا دلاسہ دے

ست رکشے شوے لیخنے زما دوارہ په ثرا
خوا دارنگ خفگان زما دچا دلاسہ دے

هر چاله غینہ و رکورہ دے گلونو دسپنی
تیکرے هرارمان زما دچا دلاسہ دے

گورہ زمانے تھے یوہ ھم زمانہ اوری
ظلم په خل ٹھان زما دچا دلاسہ دے
(پیشور) ۱۹۸۱ء

دغه ھانِم په مثال لکھ دئمو وے
په چل وسِم چل حدونہ مقرر وے

په ھیچے حال کئے دھیما متازیانہ وے
نه چھ دا سندے زما دچا په در وے

دھل ٹھا په سرور غرق ھان لہ مشغول وے
لہ جوانہ یک تنها په لروبر وے

دغه ساک دوخت زما په هئه هان وئے
نه چه وخت زما ددست هئه بھرو وئے

ددھه تور او ربل دول خئے آزاد وئے
د صخوار پر هر زما دزره پر هر وئے

ستا دھو ساعت کاته د محروم شی
زماغم هئا ٿرما ماله اختر وئے

ستا د غم قصہ م نه ور گورستان ته
یا د سو و کلو د باعنه ناخبر وئے

يو د محروم زما په او بونه وئے
بیا د غم د درست جهان زما په سرو وئے
پیشبور

تاچه لاس دوفا راکرو هغه وخت
ماته ذرها وئل آشنا غلا که اعتبار کئے

دا سے بنه دا چه په سرد سولئی سوریم
چه حیث فرق زمانه و په رازدار یکشم

پار د گرجی رقیب خنگ کئے پروا نشته
زه بھه خنیم دزرگی وینے په خمار کئے

کم
لیل

چھلہ مند درمنه په نورخه آشناهه یم
خو پابند نه په چل قول و قرار کننه

داریب یم ن سائر راته بنکاره شو
چه آشنا عالمه پرینیوم په لویه لار کننه

دوے زر که خوکئی بہ خنگه له ما او شی
چه نئے توند دے هم ملکرو په انکار کننه

ما خو لاره دلویه غر و ک رانیوئے
خنگ دا خل شومه دازه دیار دیار کننه

دادخوبی ناخصار په چل خواهش دے
کنی خوک بہ لاخقہ شی په بھار کننه

تا خوویل چله ز که عاشق ذرینه نه یم
آغه غلادیت بنکاره شوہ په اشعار کننه

بسنور پیسنسود یوشیورستی

